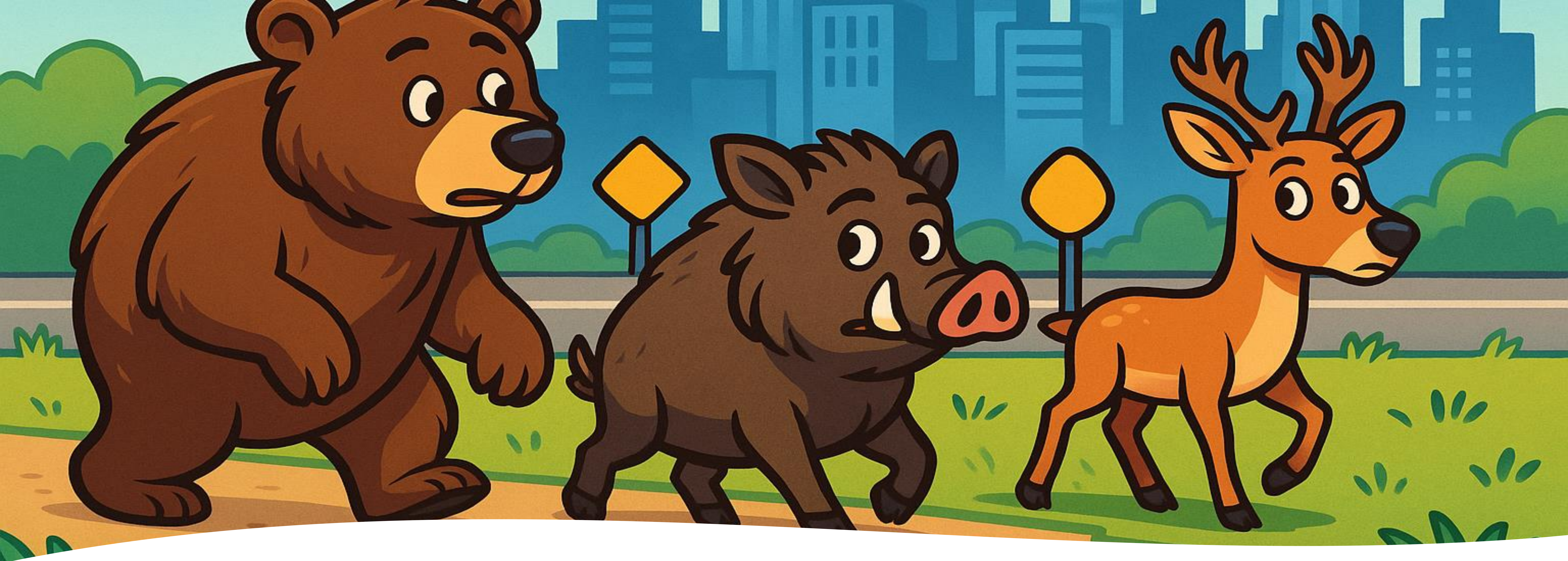

Vadon élő állatok belterületi megjelenésének hatósági és társadalmi kezelése

KÖZÖS PONTOK: TÁRSADALMI INNOVÁCIÓK A GYAKORLATBAN
A TÁRSADALMI INNOVÁCIÓS NEMZETI LABORATÓRIUM KONFERENCIÁJA
ELTE Innovációs Napok 2025
2025. November 5-6.

Czékmann Zsolt
Miskolci Egyetem

A projekt:

Térfigyelő

kamerarendszerek, AI/
non-AI képfeldolgozás és
közigazgatási protokollok

A csapat: Vezeti: Szabó Balázs; Résztvevők: Cseh-Zelina Gergely, Czibrik Eszter, Ritó Evelin, Czékmann Zsolt

Kapcsolódó partnerek: Agrárminisztérium; OMVK Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Területi Szervezet; Vadászok és Vadgazdálkodók Észak-magyarországi Területi Szövetsége; Miskolc MJV; NAIH

A jelenség és a kockázati trend

- Belterületi vadmegjelenés régóta ismert, de gyakoribb és intenzívebb konfliktusforrás.
- Északkelet-Magyarországon védett nagyragadozók (pl. barnamedve, szürkefarkas) megjelenése dokumentált; Miskolc és Sajó-menti példák is előfordultak.
- Lakossági találkozások száma várhatóan nő; ehhez viselkedési és intézményi felkészülés kell.

A belterületi vadmegjelenések száma nő, a konfliktusok súlyosbodhatnak. A jelenség nem új, de intenzívebbé vált; védett nagyragadozók és nagyvadak városi előfordulása észlelhető, különösen Északkelet-Magyarországon. Célszerű proaktív, többhatóságos felkészülés.

Konfliktusforrás:

- o Társadalmi: Riadalom, félelem a lakosság körében. A városi ember elvesztette a vadonnal való együttélés tudását ("kanapétudás").
- o Gazdasági: Jelentős anyagi károk (kertek, mezőgazdaság, kerítések).
- o Biztonsági: Közvetlen veszélyhelyzet, ember elleni támadás kockázata (lásd szlovákiai, romániai esetek).

A kutatás célja: A jelenlegi hatósági és társadalmi reakciók vizsgálata és egy innovatív megoldási javaslat kidolgozása.

Hatásköri zavarok és koordinációs kihívások

Fragmentált felelősség: A probléma kezelése több hatóság között oszlik meg.

- Természetvédelmi hatóság (NPI): Elsősorban a védett fajoknál (pl. medve) illetékes (azonosítás, nyomon követés).
- Vadászati hatóság (Kormányhivatal): Vadászható fajok esetén, koordinációs szerep.
- Helyi önkormányzat: A lakossági bejelentések elsődleges fogadója, de eszköztára korlátozott (pl. mezőőr).
- Rendőrség: A belterületi, kárt okozó vad elejtésének engedélyezője.

Jogi "Szürke Zóna": A vadászatra jogosult (pl. vadásztársaság) a Kúria döntése értelmében főszabály szerint nem felelős a belterületi károkért.

Fő probléma: A hatóságok közötti kommunikáció és a reagálás sebessége lassú, nem kellően hatékony.

„Eltérő jogi utak: védett faj – élve befogás; vadászható faj – rendőrségi engedéllyel intézkedés. Az önkormányzat a bejelentések első kapuja és koordinátora; a hatékony reakció több szerv együttműködésén múlik.”

Hatásköri zavarok és koordinációs kihívások

Fragmentált felelősség: A probléma kezelése több hatóság között oszlik meg.

- Természetvédelmi hatóság (NPI): Elsősorban a védett fajoknál (pl. medve) illetékes (azonosítás, nyomon követés).
- Vadászati hatóság (Kormányhivatal): Vadászható fajok esetén, koordinációs szerep.
- Helyi önkormányzat: A lakossági bejelentések elsődleges fogadója, de eszköztára korlátozott (pl. mezőőr).
- Rendőrség: A belterületi, kárt okozó vad elejtésének engedélyezője.

Jogi "Szürke Zóna": A vadászatra jogosult (pl. vadásztársaság) a Kúria döntése értelmében főszabály szerint nem felelős a belterületi károkért.

Fő probléma: A hatóságok közötti kommunikáció és a reagálás sebessége lassú, nem kellően hatékony.

„Eltérő jogi utak: védett faj – élve befogás; vadászható faj – rendőrségi engedéllyel intézkedés. Az önkormányzat a bejelentések első kapuja és koordinátora; a hatékony reakció több szerv együttműködésén múlik.”

Az Innovatív Javaslathat Lényege (AI és CCTV)

- **A kulcsjavaslat:** Az önkormányzatok által üzemeltetett, meglévő közterületi térfigyelő kamerarendszerek (CCTV) bevonása a vadmenedzsmentbe.
- **Paradigmaváltás:** A kamerák ne csak reaktív (bűnüldözési, bizonyítási) eszközként, hanem **preventív és proaktív jelzőrendszerként** működjenek.

- **Technológiai fejlesztés:**
AI (Mesterséges Intelligencia) alapú képi feldolgozás: A rendszer képes legyen valós időben automatikusan felismerni és azonosítani a releváns vadfajokat (pl. vaddisznó, medve)²⁴.
Non-AI elemzés: Mozgásmintázatok, migrációs útvonalak, "hotspotok" elemzése a városi szövetben.
- **Várható eredmény:** Azonnali, hiteles észlelések, amelyek lehetővé teszik a gyors hatósági reagálást és a célzott lakossági tájékoztatást.

Javasolt operatív protokoll

Az azonnali riasztás javasolt működési lánc

- Jelenlegi probléma: A lakossági bejelentés lassú és gyakran nem verifikálható azonnal.
- Javasolt protokoll:
  1. Észlelés: Az AI-val támogatott CCTV automatikusan azonosítja a vadat (pl. Miskolc Városi Rendészet központjában).
  2. Verifikálás: Az operátor másodperceken belül megerősíti az észlelést.
  3. Riasztás: Az operátor azonnali, előre definiált protokollt indít (a faj és a helyszín alapján).
  4. Címzettek: Értesítés a helyi rendőrkapitányságnak (belterületi elejtéshez), az illetékes vadászatra jogosultnak (szakértelem), és/vagy az NPI őrszolgálatnak (védett faj esetén).
  5. Tájékoztatás: Célzott, gyors lakossági riasztás (pl. javasolt applikáción vagy közösségi médián keresztül).

„Standardizált, időkritikus folyamat: verifikált észlelés, jogilag helyes döntés, biztonságos beavatkozás, egységes kommunikáció. Az SLA-k és felelősségi pontok előre rögzítése csökkenti a reakcióidőt és a kockázatot.”

Pilot és következő lépések

- Pilot (javaslat): Miskolc MJV fókuszterületei + OMVK BAZ és szakmai szövetség bevonásával; CCTV integráció/AI-tesztkörnyezet.
- Mérőszámok: észlelés→riasztás átfutási idő; téves riasztási arány; incidensek súlyossága; lakossági elégedettség.
- Kimenetek: városi protokoll; lakossági applikáció „v1”; adatvédelmi dokumentációcsomag; képzés.
- Fenntarthatóság: üzemeltetési rend, költség-haszon, skálázhatóság.

**„Pilot végrehajtása helyi partnerekkel; mérőszám-vezérelt értékelés; standard protokoll és applikáció bevezetése.
Skálázható modell és fenntartható üzemeltetés kialakítása.”**

Köszönjük a figyelmet!

KÉSZÜLT AZ RRF-2.3.1-21-2022-00013 AZONOSÍTÓSZÁMÚ "TÁRSADALMI INNOVÁCIÓS NEMZETI LABORATÓRIUM" ELNEVEZÉSŰ PROJEKTBEN, MAGYARORSZÁG HELYREÁLLÍTÁSI ÉS ELLENÁLLÓKÉPESSÉGI TERVÉNEK KERETÉBEN, AZ EURÓPAI UNIÓ HELYREÁLLÍTÁSI ÉS ELLENÁLLÓKÉPESSÉGI ESZKÖZÉNEK TÁMOGATÁSÁVAL.

PREPARED IN THE "NATIONAL LABORATORY FOR SOCIAL INNOVATION" PROJECT (RRF-2.3.1-21-2022-00013), WITHIN THE FRAMEWORK OF HUNGARY'S RECOVERY AND RESILIENCE PLAN, WITH THE SUPPORT OF THE RECOVERY AND RESILIENCE FACILITY OF THE EUROPEAN UNION.